

Avhopp i vanligare

Valen till landets kommunfullmäktigen 2006 innebar att andelen invalda kvinnor sjönk för första gången sedan 1930. Samtidigt är det vanligare att kvinnor hoppar av sina uppdrag än att män gör det.

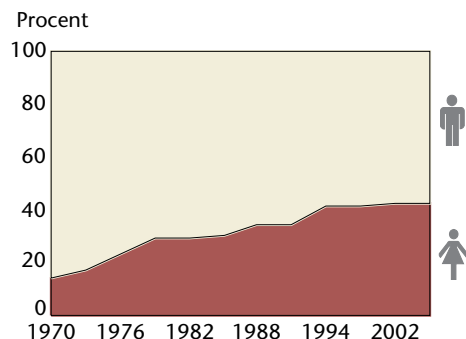
De allmänna val som hölls den 17 september 2006 resulterade i att 13 078 personer valdes in som ledamöter i kommunfullmäktige. Av dessa var 42 procent kvinnor och 58 procent män. Ofta brukar grupper med en könsfördelning där varken kvinnor eller män understiger 40 procent betraktas som kvantitativt jämställda. Med den måttstocken resulterade alltså 2006 års val i en jämställd uppsättning fullmäktigledamöter. Om vi ser till de enskilda kommunerna blir dock bilden mer nyanserad. I 96 av landets 290 kommuner var andelen kvinnor lägre än 40 procent. Inte i någon kommun var andelen kvinnor högre än 60 procent. Närmast kom Ljusnarsbergs kommun där andelen kvinnor uppgick till 55 procent.

ANDELEN KVINNOR SOM totalt sett valdes in i landets kommunfullmäktigen innebar en knapp nedgång jämfört med föregående val, från 42,4 till 42,3 procent. Det är en blygsam minskning, men den utgör likafullt ett trendbrott. För första gången sedan valen 1930 sjunker andelen invalda kvinnor i de lokala församlingarna. Visserligen har ökningen av andelen kvinnor under den perioden varit olika kraftig vid olika val, men varje val har inneburit en ökning. Om valen 2006 innebär ett bestående trendbrott eller bara ett hack i kurvan återstår att se.

politiken bland kvinnor

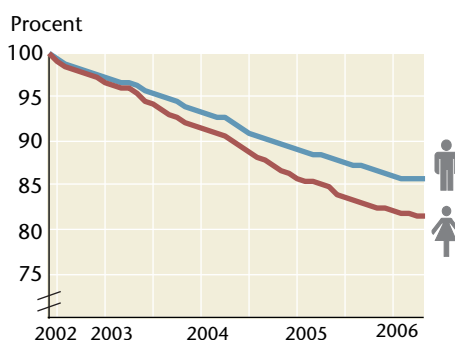
Allt fler kvinnor invalda

Valda till kommunfullmäktige efter kön, 1970–2006

19 procent av kvinnorna lämnade sina uppdrag

Andel av ursprungligt valda till kommunfullmäktige som sitter kvar, mandatperioden 2002–2006

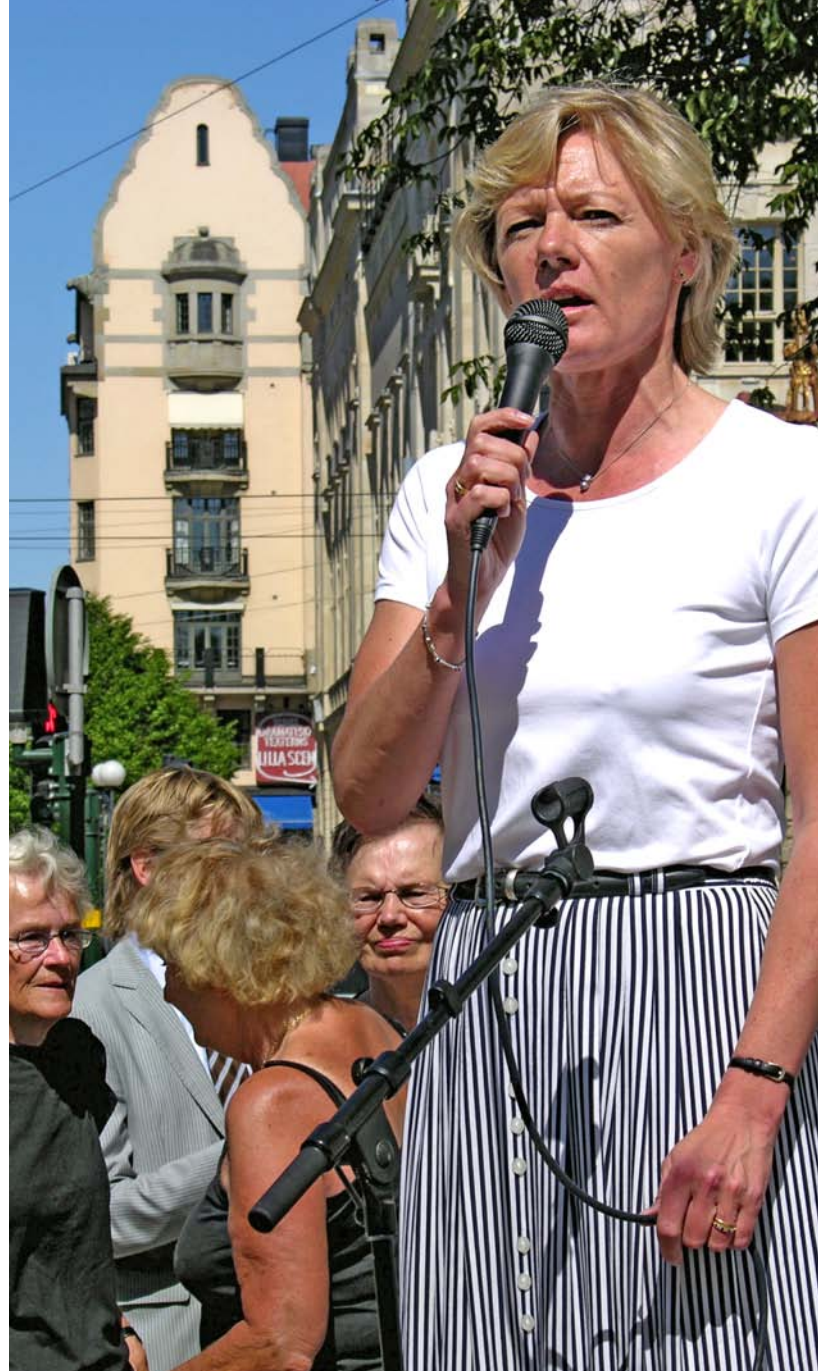
81 procent av kvinnorna och 85 procent av männen satt kvar på sitt uppdrag vid mandatperiodens slut 2006.

Samtidigt förtjänar det att nämnas att alla riksdagspartier med undantag för kristdemokraterna ökade sin andel kvinnor i kommunfullmäktige. Att det inte fick något genomslag totalt sett berodde främst på att olika lokala partier gick starkt framåt. Och i dessa partier är andelen kvinnor betydligt lägre.

ALLA SOM VÄLJS TILL ett förtroendeuppdrag behåller det inte hela mandatperioden ut. Av dem som valdes in i kommunfullmäktige 2002 hoppade 16 procent av i förtid. Det är vanligare att kvin-

nor hoppar av sina uppdrag än att män gör det. Vid mandatperiodens slut hade nästan 19 procent av de ursprungligt valda kvinnorna lämnat sina platser i kommunfullmäktige. Motsvarande siffra bland män är knappt 15 procent.

HUR KÖNSFÖRDELNINGEN i kommunfullmäktige påverkas av avhoppet beror naturligtvis på vem som kommer in som ersättare. Ersättarna väljs in enligt den turordning som valsedlarna anger. Eftersom kvinnor hoppar av sina uppdrag i större utsträck-

Av landets kommunfullmäktigeledamöter är 42 procent kvinnor och 58 procent män.

ning än män ligger det nära till hands att tro att det medför att andelen kvinnor i fullmäktige på så vis minskar och att andelen män därmed ökar. Statistiken visar också att så är fallet. Under föregående mandatperiod sjönk andelen kvinnor i kommunfullmäktige successivt. Vid mandatperiodens början var andelen kvinnor drygt 42 procent och vid slutet var den knappt 41 procent. En minskning av andelen kvinnor som hoppar av sina uppdrag skulle därmed bidra till en jämnare könsfördelning i landets kommunfullmäktigen. ●

Författare

Richard Öhrvall arbetar med demokratistatistik vid SCB tfn: 08-506 941 58

Källa

Statistiken baseras på det register över avhopp och ersättare bland folkvalda som Valmyndigheten ansvarar för. SCB kommer under 2008 att publicera en rapport över förtroendevalda i kommuner och landsting. I den rapporten kommer mer ingående analyser av avhopp att presenteras.